

Bir Sorunun Cevabı

Soru: Haber ajansları, bir tarafta Pakistanlı ve Afganlı yetkililerin, öteki tarafta Afganlı kabîle liderlerinin olduğu bir toplantının yapıldığı şeklinde bir haber yayınladılar. Bu da 28.10.2008 Salı günü yapılmıştır. Yine haber ajansları, bu toplantıya katılanların, Taliban silahlı grupları ile görüşülmesi gerektiği üzerinde anlaştıklarını belirttiler. O halde bu, Taliban ile görüşüleceği veya "görüşüldüğü" anlamına mı gelmektedir? Bu görüşmeler, nereye varır? Amerika'nın, Afganistan'dan çekilmesine, oradaki nüfuzunun sona ermesine, ardından da Taliban'ın yönetime geri dönmesine mi? Yoksa bu, dolaylı yada dolaysız şekilde Amerika'ya dost bir yönetime ortak olması için Taliban'ın aldatılmasına mı varır?

Cevap:

Soruya cevap vermeden önce aşağıdaki hususların anlaşılması gerekir:

1. Söz konusu toplantının, Amerika'nın muvafakati olmaksızın gerçekleşmesi imkânsızdır. Yani bu toplantının arkasında Amerika vardır. Zira bu toplantıdaki başlıca "iki aktör", Pakistan ile Afganistan Devleti'dir ve toplantıya katılan kabîle liderleri bile bu iki devlete karşı düşmanlık içerisinde değildirler. Üstelik bu toplantı, İslâmâbâd'da yapılmıştır ve Pakistan ile Afganistan'daki yönetim nizâmlarının Amerika'ya tam bir bağıllık içerisinde oldukları hiçbir siyasi araştırmacının gözünden de kaçmaz.

2. Amerika, Afganistan'da gerçek bir bataklığın içerisinde. Zira o, otuz bini (30.000) aşan kuvvetinin yanı sıra NATO'ya bağlı koalisyon kuvvetlerinin olmasına rağmen bir türlü güvenliği eline geçirememiştir. Ayrıca müttefiklerinin ek kuvvet gönderilmesi çağrısını reddetmesi, hatta buna icâbet edenlerin bile az sayıda yetersiz bir kuvvet göndereceklerini açıklaması yüzünden bu bataklığı daha da derinleşmiştir. Bazıları da Kanada Başbakanı'nın açıklamasında olduğu gibi, Amerika'nın imdat talebine karşılık çekilme niyetinde olduklarını açıklamıştır. Dahası İngiltere Genel Kurmay Başkanı'nın, Afganistan'da kesin bir zafer kazanmak imkânsızdır şeklindeki açıklamasında olduğu gibi bazılarının açıklaması, "Amerika ile alay eder" cinsten olmuştur! Ayrıca İngiliz Ordusu'nda Hareket Subayı olan Peter Wall, nihayet ek kuvvet gönderilmesine karşı uyarıda bulunmuş ve Savunma İşleri Meclis Komisyonu huzurunda deliller sunarken şöyle demiştir: "Güvenliğin sağlanması amacıyla Afganistan'a devletlerarası ek kuvvet gönderilmesi önerisi, aldatıcı bir öneridir." Alman Otoriteleri ise, askerlerinin sayılarını arttırmak yerine azaltacaklarını açıklamışlar, dahası solcu politikacılar, Almanya'nın özel kuvvetlerle Afganistan'daki kalıcı özgürlük operasyonuna katılmasına son verilmesini talep etmişlerdir.

Görüldüğü üzere Amerika, Afganistan'da gerçek bir bataklığın içerisinde ve bu, hiçbir kimsenin inkâr edemeyeceği bir vakiydir. Hattâ Karzâi'nin kendisi bile bunu, 30.10.2008'deki şu sözü ile açıklamıştır: "Başarılar gerçekleştirdik... Ancak halk açısından önemli en çok taleplerden biri sayılan güvenliği sağlamayı başaramadık. Zira yollarımız güvensizleşti, 'Güneydeki' Kandahar şehrinden 'Batıdaki' Herat şehrine, hatta başkentin Güneyine yaklaşık 100 km uzaklıktaki Paktia şehrine bile arabayla gitmek imkânsızlaştı." Reuters Haber Ajansı, onun bu açıklamasını Kâbil'deki bir kadın mitingi önünde yaptığı konuşmasından nakletmiştir.

3. Talibanlar, çok çetin savaşçılardır ve Afganistan'daki pek çok güvenlik noktasını ellerine geçirmişlerdir. Dolayısıyla onlar, bu yönden oldukça kuvvetlidirler. Ancak onların sorunu, siyasi uyanıklık açısından yok denecek kadar zayıf olmalarıdır. Zira Afganistan yöneticisi oldukları halde Müşerrefli Pakistan ile güçlü ilişki içerisindeydiler ve kendilerine, Amerika'ya tam bir bağıllık içerisinde olduğu halde Pakistan'daki Müşerref yönetimi ile nasıl ilişki kurabilirsiniz(?) ve Amerika'nın, Pakistan yoluyla başınıza bir ölümcül musibet açmasından korkmuyor musunuz(?) denildiğinde, Amerika dostu olduğu halde Müşerref nizâmı ile ilişki içerisine girilmesinin kendilerine hiçbir zararı dokunmayacağını, dahası kendi çıkarları doğrultusunda ondan faydalanacaklarını düşünmekteydiler. Ne var ki daha sonra Müşerref'in, Pakistan'ın hava ve kara sahasını Amerika'nın Tâlibân yönetimine ve Afganistan'da bitirilmesine yönelik saldırısı için hareket noktası haline çevirdiği ortaya çıkmıştır.

Ayrıca bazı Taliban yetkililerinin, işgâl kuvvetleri olduğu sürece müzakerelere girişmeyeceklerini açıklamalarına rağmen Taliban, bunu görüşme veya müzakere veya diplomatik temas, dahası normal yemek görüşmesi veya toplantısı şeklinde isimlendirmemiş olsa da kendisi ile Karzâi Hükümeti arasında görüşmelerin meydana geldiğini yalanlamamıştır! Nitekim Taliban'ın Pakistan'daki eski Büyükelçisi AbdusSelâm Duayf, Reuters Haber Ajansı'na şu açıklamayı yapmıştır: "Bazı Taliban unsurları, geçen ay Suudi Arabistan'a gittiler, Suudi Kralı ve Afgan Devleti yetkilileri ile görüştüler. Oradakiler on beş ile on altı kişi arasındaydı ve Taliban hareketindeki eski yetkililer olarak bizde yedi ilâ sekiz kişi arasındaydık. Kral Abdullah ile görüşme yaptık ve bu görüşmede Afganistan'ı kapsayan hiçbir siyâsî mesele konuşmadık." Aynı

şekilde Taliban'ın eski Dışişleri Bakanı Vekil Ahmed Mütevekkil şöyle diyordu: *"Geçen ay Suudi Arabistan'da Afgan Devleti yetkililerin katılımıyla bir görüşme yapılmasına rağmen Afgan Devleti ile hiçbir barış görüşmesi gerçekleşmemiş, orada hiçbir Taliban temsilcisi bulunmamış ve sadece normal bir yemek toplantısı olmuştur."*

Amerika, tablonun önünden kendisini gizlemeye çalışmasına rağmen gazetelerde bazı haberler çıkmış ve bir şekilde Amerika'nın bu yöndeki meylini ifşâ etmiştir. Zîra "Wall Street Journal" Gazetesi, mezkur toplantının yapıldığı aynı gün, yani 30.10.2008 günü, Birleşik Devletler'in de Taliban unsurları ile görüşmelere katılmayı düşündüğünü yazmış ve şöyle eklemiştir: *"Amerika'nın bu pozisyonu hakkında, Afganistan'a yönelik Amerikan stratejisine ilişkin Beyaz Saray tarafından gizli bir değerlendirme çerçevesinde oluşan tavsiye taslağı altında yeni bir yol haritası belirlemiştir."* Ayrıca söz konusu gazete, kendi internet sitesinde geçtiği üzere aktif bir katılımın, Birleşik Devletler lehine olacağını teyit etmiştir.

Sonuç olarak; görüşmeler yapılmıştır ve yapılmaktadır. İslâmâbâd toplantısı ise, Taliban ile görüşmelerin yapılacağı üzerinde anlaşma sağlandığını ilân etmiş ve belirttikleri üzere gelecek görüşmenin iki yada üç ay sonra Kâbil'de yapılması kararlaştırılmıştır.

Bu görüşmeler nereye varır? Amerika'nın Afganistan'dan çekilmesine, oradaki nüfuzunun sona ermesine, ardından da Taliban'ın yönetime geri dönmesine mi, yoksa dolaylı yada dolaysız şekilde Amerika'ya dost bir yönetime ortak olması için Taliban'ın aldatılmasına mı varır, sorusuna gelince;

Bunun cevabı şöyledir; Amerika, maruz kaldığı hezimetlerin ve kayıpların ardından Afganistan bataklığından çıkmak istediği gibi Irak bataklığından da çıkmak istemektedir. Özellikle de müttefikleri, beyhude şekilde, dahası ağır kayıplar vererek Afganistan'da kalmaktan huzursuz ve şikayetçi olmaya başlamışlardır. Ayrıca Pakistan'da, Vezîristan'da ve kabileler bölgesinde ona yönelik savaş kızışmıştır. Dolayısıyla Taliban ile barış yapılması, belki de hem kendisine, hem de Pakistan'daki ajanlarına yönelik savaşı durduracaktır. Ancak o, aynı zamanda Afganistan'da kendisiyle anlaşma yapan, nüfuzunu, çıkarlarını koruyan ve güvenlik yükünü hafifleten bir dost hükümetin olmasını istemektedir... Nitekim müzakereler yoluyla Taliban'a zehir karıştırılmış bal sunan müzakereci bir kanat olarak Pakistan ve Afganistan'daki ajanlarını görevlendirmiştir.

Taliban'a gelince; Afganistan'ı işgâl eden Amerika liderliğindeki kuvvetlere karşı savaşa başlamıştır. Bu da ülkeyi, onlardan temizlemek ve ardından da başta Amerika olmak üzere Afganistan yönetimini Kâfir devletlere uşaklıktan uzaklaştırmak içindir. Taliban'ın müzakerelere başlaması, Amerika'yı ve Afganistan ile Pakistan'daki ajanlarını pakladığı gibi kendisini paklamayacağı bir dehlize girmektir. Korkulan şey, Taliban'ın müzakereler yoluyla sunulan zehir karıştırılmış bala kanarak Amerika'yı göz ardı edip sadece Afgan ve Pakistanlı müzakereciler hakkında hüsnü zanda bulunarak müzakerelere girişmesidir!

İslâm'a bağlılıklarının veya yakınlıklarının ötesinde Batıya daha sadık ve daha yakın yöneticiler oldukları halde İslâm'a yakın olduklarını iddia etmeleri yüzünden Taliban'ın, hayırlı kimseler oldukları zehabına kapılarak özellikle Suudi yöneticiler yoluyla Afganistan ve Pakistan'daki Amerika'nın ajanları ile müzakerelere girişmesi, ister müzakerelerle görüşme, isterse normal yemek toplantısı şeklinde isimlendirilsin onları tavizler dehlizine sokmanın ilk aşamasıdır. Zîra bunların hepsi de müzakerelere girişmektir. Nitekim Taliban'ın eski büyükelçisi ile eski dışişleri bakanının açıklaması bunu göstermektedir. Zîra her iki açıklama da görüşmeyi doğrulamasına rağmen onlar bunu müzakere veya görüşme olarak isimlendirmemektedirler! İşte tüm bunlar, kolayca kabul edilsin diye müzakerelerin isimlendirilmesinde "lafızların süslenmesi" kabilindendir.

Velhâsıl; ister doğrudan Amerika ile olsun, isterse dolaylı yünden ajanları ile olsun Amerika çekilmeden Taliban'ın müzakerelere başlaması, dolaylı yada dolaysız şekilde Amerika'ya dost bir yönetime ortak olması için Taliban'ın aldatılması olacaktır.

Allahu Subhânehu'dan, Taliban'ın işgâlin gölgesindeki böylesi bir müzakereye aldanmamasını, kendisine sunulan zehir karıştırılmış bala kanmamasını, Afganistan ile Pakistan yönetimindeki yetkililere, Amerika'ya baktığı gibi bakmasını, Amerika'nın boynunu sarmış olan güvenlik çıkmazını iyice idrak etmesini, bu durumdan çok iyi istifade etmesini ve her ne şekilde isimlendirilirse isimlendirilsin işgâlin gölgesindeki müzakerelere iknâ olmamasını temennî ederiz.